

MONGOLSKO

NADOMSKÉ SLAVNOSTI A ORLÍ ZÁPASY

Když jsme dorazili do Mongolska, hned nás instruovali, že v těchto dnech je ve městě velký provoz na silnicích, ať si dáваме pozor. My jsme se zpočátku obávali spíš velbloudů než těch pěti aut během hodiny. Přijeli jsme účinkovat v rámci tradičních Nadomských slavností. Když se na náměstí při zahajování slavností hrála mongolská hymna, pouze my a velbloudi jsme stáli v pozoru, zato Mongolci se dál procházeli a udiveně si nás prohlíželi. Jeden zvědavý mongolský chlapeček do mě strkal prstíčkem, aby zjistil, jestli se dá se mnou pohnout. Když to nevzdával, jako figurína jsem vystrkovala a zastrkovala jazyk, až z toho chlapeček dostal šok a schoval se za velblouda. Když skončila i sovětská hymna a my obživli a kráčeli dál, okolostojící nad námi kroutili hlavami.

Co měli s námi společného, to byla jejich v menším rozměru pořádaná Spartakiáda. Z hotelu jsme viděli, jak občas přejde náměstí některá

z cvičenek už v cvičebním úboru, který od pasu dolů sestával ze širokých trenýrek až po kolena, ze kterých ve většině případů vyčuhovala obručovitá lýtka, v obličejí výraz sveřepé odpovědnosti. Jízda na koních za ta staletí zformovala nohy Mongolců

a Mongolek, kteří, kdyby měli rovné nohy, byli by určitě nejmíň o deset centimetrů vyšší.

Je zajímavé, že tradiční Nadomské slavnosti přečkaly i mongolský socialismus, který byl budován za vydatné pomoci Rusů a Číňanů. Ti se s námi stravovali ve stejné jídelně, a když jsme po věčném skopovém poprosili mongolského kuchaře o prosté české jídlo, brambory s tvarohem, Číňané dostali na stůl k obědu také českou specialitu. Úsměvy a potleskem nám dávali najevo, jak moc jim chutná typické české jídlo. Zato někteří z nás, ti méně srdnatí, nebyli schopni polknout brambory posypané velmi

sladkým tvarohem polité skopovým sádlem. Také nás vzali do továrny na zpracování skopového dobytka a jako pozornost nám každému při odchodu dali zmrzlinu ze skopového. Abych zachránila reputaci, zmrzlinu jsem před jejich zraky začala lízat, a jako rozená recesistka jsem si ještě jednu porci vzala do autobusu a rychle dolízala, když jsem viděla, jak se protisedícím tanečníkovi při pohledu na mě dělá špatně.

Nadomské slavnosti mají tři sportovní disciplíny. Závody na koních, lukostřelbu a Orlí zápasy. Ty se odehrávají tři dny na sportovním hřišti, kde na hlavní tribuně sedí celá vláda, kterou každý ze zápasících přiletí pozdravit. Když jsme u toho byli my, začínalo jich ve vyřazovacím zápasu muže proti muži 178. Každý ze zápasících má svého manažera, jehož oblečení určuje povolání. Úřednických klobouků bylo pomálu, zato pasteveckých pokrývek hlavy většina. Některý trenér měl i více svěřenců. Tito Orlové byli jako většina Mongolců malé podsadité svalnaté postavy a oblečení do tak maličkých plaveček, až jim bylo vidět půlení zadní části. Kupodivu z těch plaveček nikdo nevytáhl ani při zápasu, který začínal tak, že jeden zápasník druhému položí obě ruce na ramena a snaží se silou srazit svého soupeře na loket nebo na kolena. Někdy trvá i několik minut, kdy na sebe upřeně hledí a čekají na svůj správný moment. Je zajímavé, že tohoročního vítěze jsme si všimli hned v prvním kole, protože když šel pozdravit Cédenbala a vládu, dělal všechno dvakrát tak rychleji než ostatní, tj. přískokem nohou a máváním rukama jako pták doletět pod tribunu, poplácat si nejprve na stehna, obrátit se, plácat si holé pŕlky a odletět k zápasu. Budoucí vítěz stejně tak rychle smýkl s každým na zem. Bylo to úplné dobrodružství podlézt špagáty a zblízka si zápasníky vyfotit aniž na vás někdo šlápnul.

MONGOLSKO

ZÁVODY NA KONÍCH

Zavezli nás k další závodní disciplíně do stepi na závody koní. Závodí pouze děti do dvanácti let, u dospělých by to bylo směšné, protože takový Mongolec sedí dřív v sedle, než udělá první krůčky. Žádnou cílovou pásku jsme neviděli a najednou se v dálce objevil oblak prachu, který se k nám

blížil. Rozutekli jsme se do stran, ale čím víc se zvířený prach blížil, byl širší a širší a my tam zděšeně lítali z jedné strany na druhou jako splašení koně. Vtom jsme uviděli něco fantastického, jak před širokým oblakem prachu letí kůň s osmiletou holčičkou s dlouhými vlajícími vlasy, ta mlátí koně do boku zleva zprava a za ní letí další a další děti. Když se objevil poslední kůň, dotlačil ho pastevec i s ratolestí na hřbetu do pomyslného cíle, jinak by to byla pro celou rodinu pohana.

MONGOLSKO

LUKOSTŘELBA

Když jsme se přišli podívat na lukostřelbu, vedle mongolských závodníků tam byli i Endéráci, pro které byla vybudována cílová hradba, do které se ale nikdo z nich nestrefil, protože ten luk nemohli napnout. Tanečník Láďa Vostřez si luk vypůjčil a trefil se. Když jsem viděla, jak lehce luk napnul, nechala jsem si od Mongolce naaranžovat luk, napjala jsem ho a šíp za velkého jáсотu kamarádů i Mongolců přeletěl až za cíl. Kdybych tušila, jaké to bude mít pro mě následky, raději bych jen sledovala německou houževnatost.

Večer totiž byla recepce, kde jsem po prosloveh byla vyhledána ministrem kultury. Když jsem mu podávala ruku, popadl ji v předloktí a druhou začal ohmatávat svaly. Naštěstí se dostavil tlumočník, který mě vysvětlil, že soudruh ministr mě viděl střílet a že reprezentuji sílu českých

žen a že mám jeho obdiv. Od této chvíle mě tento malý věčně se usmívající muž sahající mně po prsa už nespustil z očí. Připíjel nejen na zdraví Stalina, ale i na moje svaly, krásu a statečnost. Po jídle a mnoha připitcích se jako vždy tančila perenica, šátečkový tanec. To se všichni v kruhu drží za ramena, vprostřed tančí dívka, šátečkem vybídne chlapce, oba pokleknou na šáteček a políbí se. Potom zase chlapec vytáhne šátečkem z kruhu jinou dívku a ostatní pořád v kruhu zpívají a tancují. Samozřejmě první z chlapců byl vyzván na šáteček mongolský chlapec-ministr, který mě okamžitě vytáhl z kruhu, pozval mě na šáteček a políbil. Já vyzvala dalšího tanečníka, ten tanečnici, ta ministra, který si mezitím stačil s našim vedením připít na družbu, a ministr opět mě. Jeho polibky byly delší a delší, až jsem byla z kruhu nenápadně „vytracena“ a aby snad nedošlo k mezinárodnímu incidentu, odeslána do postele. Naštěstí samotná.